

De rode piraat

Een piratenverhaal uit 1827

Jullie klinken als eerlijke mannen, moge God
geven dat jullie dat ook blijken te zijn.

De rode piraat

Een piratenverhaal uit 1827

Deze Nederlandse editie van De rode piraat is gebaseerd op de vroegste beschikbare drukken en werd zo getrouw mogelijk vertaald, met behoud van de oorspronkelijke stijl en historische nuance.

Gaëtan Algoet

Colophon

Title: De rode piraat

Compilation, Translation and Editing: Gaëtan Algoet

Historical Reconstruction: based on primary and secondary sources

Illustrations and Visual Material: see Image Credits

Design and Layout: Gaëtan Algoet

Language: Dutch

First Edition: 2026

Revision: 1.0

Website: <https://www.GaetanAlgoet.eu>

Contact / Errata: GaetanAlgoet@hotmail.com

Follow the Author: @GaetanAlgoet (Twitter / X)

Legal Notice

This work is based on historical primary sources, supplemented with established modern historiography. All texts have been translated, compiled, and contextualised by the author. While every effort has been made to ensure historical accuracy, the original sources inevitably reflect the perspectives, prejudices, and worldviews of their time. The author accepts no liability for interpretations detached from this historical context.

This publication carries no political, ideological, or moral agenda, nor does it seek to glorify or excuse historical events. Its purpose is documentation, interpretation, and the accessible presentation of early modern sources.

Author's Responsibility

The author bears full responsibility for the selection, translation, interpretation, and editorial composition of the texts. Any errors, inaccuracies, or misinterpretations are solely attributable to the author.

Image Credits

The illustrations in this work are based on engravings from the 1849 edition. They are intended to convey historical context and narrative and should not be taken as literal eyewitness depictions. Many historical images reflect the European perspectives of their time and may include symbolic, ideological, or propagandistic elements. Any digital enhancements have been applied solely to improve clarity, legibility, and visual coherence and do not imply absolute historical accuracy.

Source Acknowledgements

The primary sources used in this work were written by European contemporaries and therefore predominantly represent colonial perspectives. Indigenous voices are only indirectly preserved. Where possible, critical commentary has been added through footnotes and annotations.

Copyright

© 2026 Gaëtan Algoet
All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means without prior written permission from the author, except as permitted by law.

Content Advisory

This edition contains unaltered passages from early modern sources that include explicit violence, racial terminology, and other disturbing content. These texts are reproduced faithfully for the sake of historical integrity. Reader discretion is advised.

Errata and Feedback

Thank you for reading. If you discover a typographical error, incorrect name, or any other inaccuracy, please include:

1. The page number or chapter
2. The exact quotation
3. A brief description of the issue
4. Your contact details

Send your message to **GaetanAlgoet@hotmail.com**. Corrections will be incorporated into future revisions. Your information will be used solely to verify the report.

Auteursbio & Bibliografie

Gaëtan Algoet is een Belgisch onderzoeker, schrijver en uitgever gespecialiseerd in microgeschiedenis, maritieme reconstructie en de herontdekking van vergeten werelden. Hij publiceerde zijn eerste boeken in 2009 en 2010 en nam zijn historische werk vanaf 2025 opnieuw op, waarbij hij eerdere manuscripten verfijnde en uitbouwde tot een internationale reeks. Zijn onderzoek kreeg regionale aandacht via een interview op ROBtv, dat later werd opgenomen in hun jaaroverzicht van 2025.

Als oprichter van **Algoet Publishing** streeft hij naar historisch verantwoorde uitgaven die zowel inhoudelijk als esthetisch een hoge standaard bereiken. Zijn werk verschijnt in het Nederlands, Duits en Engels en onderscheidt zich door nauwgezette bronstudie, respect voor context en een heldere, toegankelijke vertelstijl.

Gepubliceerde werken

Caribische geschiedenis & maritiem erfgoed

- *Verborgen en verloren schatten in de Dominicaanse Republiek* (2009)
- *Historische scheepswrakken rond Hispaniola* (2010)

Arthuriaanse studies

- *Avalon onthuld – Het verloren koninkrijk* (2025)
- *Avalon enthuld* (DE)
- *Avalon revealed* (EN)

Historische fictie & geopolitieke intriges

- *Het geheim van de Broederschap – Nazigoud, onderzeeërs en verraad* (2025)
- *The Brotherhood's Secret* (EN)
- *Das Bruderschafts-Geheimnis* (DE)

Regionale geschiedenis

- *Tussen Velt & Bergh – 200 jaar verbonden* (2025)

Ontdekkingsreizen & koloniale bronnen

- *Amerika onthuld – De eerste reisverslagen 1492–1499* (2026)

Piraterij & vroegmoderne zeevaart

- *Het piratenleven onthuld – 17de eeuw* (2026)
- *The Pirate Life Revealed* (EN)
- *Het piratenleven onthuld – 18de eeuw* (2026)
- *Het piratenleven onthuld – 19de eeuw* (2026)

Overige historische studies

- *A Hundred Giants – New Discoveries* (2018, EN)

Uitgeverij

Alle titels verschijnen bij **Algoet Publishing**, in zowel zwart/wit-edities als luxe kleurenitgaven binnen de *Diamond Collection*.

Samenvatting

De rode piraat speelt zich af in de vroege negentiende eeuw, in een Atlantische wereld waar handel, oorlog en piraterij elkaar voortdurend kruisen. Het verhaal volgt een reeks personages die ongewild verstrikt raken in de schaduw van een mysterieuze zeerover, bekend als De rode piraat – een kapitein die even ongrijpbaar als berucht is, en die door marines van meerdere naties wordt opgejaagd.

Centraal staan Wilder, een jonge zeeman met een verborgen verleden, en Gertrude Grayson, een vrouw die door omstandigheden op zee belandt. Hun lot raakt verbonden met dat van de piraat wanneer een reeks ontmoetingen, stormen en achtervolgingen hen dwingt te kiezen tussen loyaliteit, plicht en overleving.

Cooper toont de zee zoals zij werkelijk was: onvoorspelbaar, gevaarlijk en moreel dubbelzinnig. De rode piraat is geen karikatuur, maar een man die balanceert tussen idealisme en misdaad, tussen vrijheid en vernietiging. Zijn schip, de Dolphin, wordt een symbool van zowel onafhankelijkheid als ondergang.

Het verhaal eindigt in een confrontatie waarin de ware identiteit en motieven van de piraat worden onthuld. De zee blijft daarbij het beslissende element: een kracht die levens vormt, breekt en uiteindelijk bepaalt wie overleeft.

Voorwoord

Deze uitgave van *De Rode Piraat* is gebaseerd op de Bossange-editie van november 1827, de allereerste druk van James Fenimore Coopers *The Red Rover*. Deze Parijse editie verscheen eerder dan zowel de Amerikaanse als de Britse uitgaven en geldt als de meest authentieke vroege versie van de roman. Cooper verbleef op dat moment in Parijs, en de Bossange-druk is daarom bijzonder dicht bij zijn oorspronkelijke intentie.

Hoewel de Amerikaanse Carey & Lea-editie (1828) en de Britse Bentley-editie (1828) historisch belangrijk zijn, is de Bossange-editie gekozen omdat zij de allereerste gedrukte tekst vertegenwoordigt. Voor een zo getrouw mogelijke vertaling vormt zij daarom de meest zuivere bron.

Mijn bedoeling met deze uitgave is een volledige, letterlijke vertaling te bieden in modern Nederlands, zonder de structuur, betekenis of historische kleur van het origineel te wijzigen. De vertaling volgt de zinsbouw en woordkeuze van Cooper zo nauwkeurig mogelijk, met behoud van functionele archaïsmen en met respect voor de maritieme terminologie van het begin van de negentiende eeuw. Waar nodig worden begrippen, schepstypen en historische verwijzingen toegelicht in afzonderlijke noten, zodat de lezer de roman zowel literair als historisch kan benaderen.

Deze editie is geen bewerking of modernisering van Coopers stijl. Zij wil de roman opnieuw toegankelijk maken voor een hedendaags Nederlandstalig publiek, zonder de afstand tot de tijd waarin het werk ontstond weg te nemen. *The Red Rover* behoort tot de vroegste literaire verbeeldingen van de piratenfiguur zoals die later in de populaire cultuur zou uitgroeien tot een herkenbaar archetype. Door de tekst in zijn oorspronkelijke vorm te respecteren, maar in helder Nederlands weer te geven, wil deze uitgave de historische gelaagdheid van het werk zichtbaar houden.

Met deze vertaling wordt *De Rode Piraat* opnieuw leesbaar gemaakt als zowel een maritiem avonturenverhaal als een tijdsdocument. De roman weerspiegelt de wereld van de Atlantische handel, de nasleep van de Napoleontische oorlogen en de spanning tussen wettelijkheid en vrijheid op zee. Deze uitgave wil die wereld niet reconstrueren of romantiseren, maar eenvoudigweg getrouw overbrengen wat Cooper schreef, in een taal die de hedendaagse lezer zonder drempels kan volgen.

Gaëtan Algoet

Algoet Publishing

Begijnendijk, België

Inleiding

Inleiding bij de eerste Nederlandse vertaling van *The Red Rover* (2027)

In 2027 is het bijna tweehonderd jaar geleden dat *The Red Rover* voor het eerst verscheen. James Fenimore Cooper publiceerde het werk in 1827–1828, in een periode waarin de jonge Verenigde Staten hun maritieme identiteit nog moesten vormen en de Atlantische wereld werd gedomineerd door handel, oorlog en onzekerheid. Het boek vond snel zijn weg naar lezers in Amerika en Europa en werd herdrukt in Londen, Parijs en Leipzig.

Toch is het opmerkelijk dat *The Red Rover* in de bijna twee eeuwen die volgden nooit eerder in het Nederlands werd vertaald. Andere werken van Cooper, zoals *The Last of the Mohicans*, bereikten wel de Lage Landen, maar deze maritieme roman bleef voor Nederlandstalige lezers onbereikbaar. De oorspronkelijke Amerikaanse editie van Carey & Lea is bovendien zeldzaam en nooit gedigitaliseerd, waardoor het werk grotendeels buiten het zicht van het Nederlandstalige publiek bleef.

Met deze uitgave wordt die historische leemte eindelijk gevuld.

Voor het eerst verschijnt *The Red Rover* nu in het Nederlands, in een vertaling die trouw blijft aan de stijl, ritmiek en woordkeuze van Coopers vroege negentiende-eeuwse proza. Waar nodig worden archaïsmen behouden, maar steeds met respect voor leesbaarheid en historische nuance.

Deze vertaling steunt op de vroegste beschikbare edities uit 1828, aangevuld met vergelijking van Britse en Amerikaanse drukken. Zo ontstaat een tekst die zo dicht mogelijk aansluit bij Coopers oorspronkelijke bedoeling, zonder de documentaire helderheid te verliezen die de hedendaagse lezer verwacht.

Met deze uitgave krijgt *The Red Rover* eindelijk de plaats die het verdient binnen de Nederlandstalige maritieme literatuur: als een vroeg, invloedrijk en

verrassend modern werk dat de zee niet romantiseert, maar toont zoals zij werkelijk was.

Inhoud

DEEL 1 - Hoofdstuk I.....	1
Hoofdstuk II.....	19
Hoofdstuk III.....	39
Hoofdstuk IV.....	55
Hoofdstuk V.....	71
Hoofdstuk VI.....	87
Hoofdstuk VII.....	105
Hoofdstuk VIII.....	123
Hoofdstuk IX.....	143
Hoofdstuk X.....	161
DEEL 2 - Hoofdstuk I.....	179
Hoofdstuk II.....	195
Hoofdstuk III.....	211
Hoofdstuk IV.....	229
Hoofdstuk V.....	249
Hoofdstuk VI.....	267
Hoofdstuk VII.....	281
Hoofdstuk VIII.....	301
Hoofdstuk IX.....	313
Hoofdstuk X.....	335
DEEL 3 – Hoofdstuk I.....	357
Hoofdstuk II.....	371

Hoofdstuk III.	381
Hoofdstuk IV.	397
Hoofdstuk V.	415
Hoofdstuk VI.	431
Hoofdstuk VII.	447
Hoofdstuk VIII.	467
Hoofdstuk IX.	483
Hoofdstuk X.	501
Hoofdstuk XI.	519
Hoofdstuk XII.	537
Auteursbio en werken.	551
Verborgen en verloren schatten in de Dominicaanse Republiek	553
Historische scheepswrakken rond Hispaniola	555
Avalon onthuld	557
Het geheim van de broederschap	559
Tussen Velt & Bergh	561
Amerika onthuld	563
Het piratenleven onthuld 17de eeuw	565
Het piratenleven onthuld 18de eeuw	567
Het piratenleven onthuld 19de eeuw	569
De grootste kaperbuit aller tijden	571
De rode piraat	573
A hundred Giants:	575

AAN
W. B. SHUBRICK, ESQUIRE,
U.S. MARINE.

Bij het aanbieden van dit haastig samengestelde en onvolmaakte beeld van enkele taferelen die eigen zijn aan het beroep, aan uw aandacht, beste Shubrick, vertrouw ik veel meer op uw welwillende gevoelens dan op enige verdienste in de uitvoering. Hoe het ook moge zijn, het boek wordt aangeboden als een nieuwe blik van de voortdurende achting en vriendschap van

DE AUTEUR.

Inleiding

De schrijver vond het eerder al nodig te verklaren dat hij, bij het schetsen van het zeeleven, niet van mening was dat hij zich strikt moest houden aan de chronologische volgorde van nautische verbeteringen. Het wordt aangenomen dat er in de volgende bladzijden geen al te grote schending van data zal worden gevonden. Mocht een scherpzinnige kenner van de zee echter ontdekken dat een touw door het verkeerde blok is gehaald, of dat een term zo is gespeld dat het zijn juiste klank verliest, dan zij hij eraan herinnerd dat hij dit, uit welwillendheid, aan alles mag toeschrijven behalve aan onwetendheid van een vakgenoot.

Men moet bedenken dat er een onevenredig aantal landrotten betrokken is bij zowel het mechanische als het meer geestelijke deel van het boekenvak. Een feit dat op zichzelf al voldoende is om de talloze onvolkomenheden te verklaren die de verschillende onderdelen van deze bezigheid nog steeds hinderen. Vroeg of laat zal er ongetwijfeld een remedie worden gevonden voor dit hardnekkige kwaad. Dan mag de wereld hopen dat de verschillende takken van het vak wat beter geordend raken. Het ware Augusteïsche tijdperk van de literatuur kan immers pas bestaan wanneer werken even nauwkeurig zijn in hun typografie als een scheepsjournaal en even bondig in hun inhoud als een wachtrol.

Over het minder belangrijke punt van de bronnen die in deze poging mogelijk zo weinig doeltreffend zijn gebruikt, is de schrijver niet van plan bijzonder mededeelzaam te zijn. Als hun waarheidsgehalte niet blijkt uit de manier waarop hij de gebeurtenissen in het verhaal heeft weergegeven, dan moet hij zich erbij neerleggen dat men hem verwijt dat hij het geheel door zijn eigen onhandigheid heeft ontsierd. Alle getuigenis valt, naar zijn aard, uiteen in drie grote klassen: de positieve, de negatieve en de indirecte. De eerste en de laatste worden algemeen beschouwd als het meest waardevol, aangezien de derde slechts kan worden ingeroepen wanneer de twee andere ontbreken. Van de positieve bewijzen voor de waarachtigheid van de inhoud is het boek zelf een

opvallend voorbeeld. Er wordt gehoopt dat het ook niet ontbreekt aan omstandigheden die dit karakter ondersteunen. Als deze twee uitgangspunten worden aanvaard, dan blijven zij die nog steeds geneigd zijn te vitten achter met hun ontkenning, waarmee de schrijver hun evenveel succes wenst als de kwestie verdient.

James Fenimore Cooper

DEEL 1 - Hoofdstuk I.

“Moge Mars op jou verzot zijn als op zijn leerling.”

Eind goed, al goed.

Niemand die vertrouwd is met de drukte en bedrijvigheid van een Amerikaanse handelsstad, zou in de rust die nu heerst in de oude markt van Rhode Island nog een plaats herkennen die in haar tijd tot de belangrijkste havens langs onze uitgestrekte kust werd gerekend.

Op het eerste zicht lijkt het alsof de natuur deze plek uitdrukkelijk heeft gevormd om tegemoet te komen aan de behoeften en wensen van de zeeman. Met de vier grote vereisten van een veilige en ruime haven, een rustige binnenbaai, een buitenhaven, een geschikt ankergebied en een vrije uitvaart naar zee. Zo verscheen Newport in de ogen van onze Europese voorouders als een plaats die bestemd was om vloten te herbergen en een ras van geharde en bekwame zeelieden voort te brengen.

Hoewel die laatste verwachting niet helemaal teleurstellend is, heeft de werkelijkheid de hoop op het eerste punt nauwelijks ingelost.

In de onmiddellijke nabijheid van deze ogenschijnlijke lieveling van de natuur is een succesvolle rivaal opgestaan. Een rivaal die alle berekeningen van koopmanswijsheid heeft doorkruist en opnieuw bewijst dat de wijsheid van de mens slechts dwaasheid is.

Er zijn maar weinig steden in ons uitgestrekte land waar in een halve eeuw zo weinig verandering heeft plaatsgevonden als in Newport.

Totdat de grote rijkdommen van het binnenland werden ontwikkeld, was het prachtige eiland waarop de stad staat een geliefd toevluchtsoord voor de welgestelde planters uit het zuiden, die er de verzengende hitte en ziekten van

hun eigen klimaat ontvluchtten. Hier kwamen zij in grote getalen om de verkwikkende zeebries in te ademen. Onderdanen van dezelfde regering ontmoetten hier de inwoners van de Carolinas en van Jamaica in vriendschap. Ze vergeleken hun gewoonten en bestuursvormen en versterkten elkaar in een gedeelde overtuiging. Pas drie generaties later begonnen hun nakomelingen te beseffen, en te betreuren, hoe misleidend die overtuiging was. Deze omgang liet op de eenvoudige en onervaren nakomelingen van de Puriteinen¹ zowel goede als kwade indrukken achter.

De bewoners van het land namen door deze omgang een deel over van die zachte en sierlijke hoffelijkheid waarvoor de adel van de zuidelijke Britse koloniën zo bekend stond. Maar zij namen ook enkele van die eigenaardige opvattingen over de verschillen tussen de rassen der mensen over, waarvoor diezelfde adel niet minder berucht was. Rhode Island was de eerste van de Nieuw-Engelse provincies die zich verwijderde van de zeden en opvattingen van haar eenvoudige voorouders. Via haar werd de eerste schok toegebracht aan die strenge en onvriendelijke houding die ooit werd beschouwd als een noodzakelijk kenmerk van ware godsdienstigheid. Een soort uiterlijke belofte van de gezonde toestand van de innerlijke mens. En via haar werd ook de eerste duidelijke afwijking gemaakt van die zuiverende principes die zelfs de meest afstotende uiterlijke verschijning nog hadden kunnen verontschuldigen.

Door een merkwaardige combinatie van omstandigheden en eigenschappen, hoe vreemd ook, maar niet minder waar, waren de kooplieden van Newport op hetzelfde moment zowel slavenhandelaars als heren.

Hoe het ook gesteld was met de moraal van haar bezitters in het jaar 1759, het eiland zelf was nooit aantrekkelijker en lieflijker geweest.

¹ Puriteinen: Een streng-protestantse beweging binnen de Engelse Kerk in de 16de en 17de eeuw, die streefde naar een verdere zuivering van liturgie en kerkstructuur. Veel puriteinen weken uit naar Noord-Amerika, waar hun religieuze en sociale idealen een blijvende invloed hadden op de koloniale samenleving.

De golvende heuveltoppen waren nog met eeuwenoud bos bekleed. De kleine dalen waren bedekt met de levende groene pracht van het noorden. De eenvoudige maar nette en comfortabele huizen lagen verscholen in boomgaarden en omgeven door bloemen. De schoonheid en vruchtbaarheid van de plaats leverden haar een naam op die waarschijnlijk meer uitdrukte dan men in die tijd volledig begreep. De bewoners noemden hun eiland “de Tuin van Amerika”. Ook hun gasten uit de zinderende vlakten van het zuiden waren niet onwillig om zo’n indrukwekkende titel te erkennen. De benaming bleef zelfs tot in onze tijd bestaan en werd pas verlaten toen de reiziger de middelen kreeg om de duizenden brede en lieflijke valleien te aanschouwen die vijftig jaar geleden nog verborgen lagen onder de dichte schaduwen van het oerwoud.

De datum die we zojuist hebben genoemd, was een periode van het grootste belang voor de Britse bezittingen op dit continent.

Een bloedige en verbitterde oorlog, die in nederlaag en schande was begonnen, stond op het punt in triomf te eindigen. Frankrijk was beroofd van het laatste van zijn bezittingen op het vasteland. Het uitgestrekte gebied dat lag tussen de Hudsonbaai en de Spaanse gebieden onderwierp zich aan de macht van Engeland. De kolonisten hadden ruim bijgedragen aan het succes van het moederland. Verliezen en vernederingen, veroorzaakt door de verblindende vooroordelen van Europese bevelhebbers, begonnen te vervagen in de trots van de overwinning. De blunders van Braddock, de traagheid van Loudon en de onbekwaamheid van Abercrombie waren hersteld door de kracht van Amherst en het genie van Wolfe.² In alle delen van de wereld waren de wapens van Groot-Brittannië zegevierend. De loyale kolonisten waren de luidruchtigste in hun vreugde en gejuich. Zij sloten willens en wetens hun ogen voor de karige lof

² Braddock, Loudon en Abercrombie waren Britse bevelhebbers die tijdens de Franse en Indiaanse Oorlog (1754–1763) bekend stonden om strategische fouten en mislukte campagnes. Jeffery Amherst herstelde het Britse overwicht door streng georganiseerd militair optreden, terwijl James Wolfe door zijn gedurfde strategie bij Québec (1759) beslissend bijdroeg aan de Britse overwinning in Noord-Amerika.

die een machtig volk ooit met tegenzin aan zijn ondergeschikten schenkt, alsof de liefde voor roem, net als hebzucht, toeneemt naarmate men meer middelen heeft om eraan toe te geven.

Het systeem van onderdrukking en wanbestuur, dat een scheiding zou versnellen die vroeg of laat toch zou zijn gekomen, was nog niet begonnen.

Het moederland was, zo niet rechtvaardig, dan toch nog vriendelijk. Zoals alle oude en grote naties genoot zij van de aangename maar gevaarlijke zelfbeschouwing. De kwaliteiten en diensten van een volk dat men als minderwaardig beschouwde, werden echter snel vergeten. Of, als men eraan dacht, was het om hen te misvormen en te belasteren. Naarmate deze gevoelens toenamen met de onvrede van de burgerlijke twisten, leidden zij tot nog grotere onrechtvaardigheid en dwaasheid. Mannen die, op grond van hun ervaring, beter hadden moeten weten, schaamden zich niet om zelfs in de hoogste raad van het land hun onwetendheid te verkondigen over een volk met wie zij hun bloed hadden vermengd. Zelfingenomenheid gaf waarde aan de meningen van dwazen.

Het was onder deze geruststellende verblinding dat veteranen hun eerbiedwaardige beroep onteerden door opschepperijen die een echte soldaat zouden hebben doen blozen. Het was onder deze verblinding dat Burgoyne in het Lagerhuis die gedenkwaardige belofte deed. De belofte dat hij van Quebec naar Boston zou marcheren met een strijdmacht die hij zelf noemde. Een belofte die hij later inlostte door dezelfde weg af te leggen met tweemaal zoveel volgelingen, maar dan als gevangenen. Het was onder deze verblinding dat Engeland vervolgens honderdduizend levens verkwistte en honderd miljoen aan schatten verspilde.

Met de geschiedenis van die gedenkwaardige strijd is iedere Amerikaan vertrouwd. Tevreden met de wetenschap dat zijn land heeft gezegevierd, is hij bereid het glorieuze resultaat zijn juiste plaats in de annalen van de geschiedenis te laten innemen. Hij ziet dat de kracht van zijn land rust op een brede en

natuurlijke basis. Die heeft geen steun nodig van omkoopbare pennen. Gelukkig voor zijn gemoedsrust, en niet minder voor zijn karakter, beseft hij dat de welvaart van de Republiek niet afhangt van de vernedering van de omringende naties. Ons huidige doel voert ons terug naar de periode van rust die voorafging aan de storm van de Revolutie.

In de eerste dagen van oktober 1759 was Newport, net als elke andere stad in Amerika, vervuld van een mengeling van verdriet en vreugde. De inwoners betreurden de val van Wolfe, zelfs terwijl zij zich verheugden in zijn overwinning. Québec, de grote vesting van Canada en de laatste plaats van betekenis die nog werd gehouden door een volk dat zij van jongs af aan als hun natuurlijke vijanden hadden leren beschouwen, was zojuist van meester gewisseld. Het was een moment dat tegelijk triomf en weemoed in hen wakker riep. Die trouw aan de Kroon van Engeland, die zoveel had verdragen voordat dat vreemde beginsel uitdoofde, was toen op haar hoogtepunt. Waarschijnlijk was er geen kolonist te vinden die niet, in zekere mate, zijn eigen eer vereenzelvigde met de vermeende glorie van het hoofd van het huis van Brunswijk.³

De dag waarop de handeling van ons verhaal begint, was uitdrukkelijk bestemd om de sympathie van de goede inwoners van de stad en haar omgeving te tonen voor het succes van de koninklijke wapenen.

Hij was begonnen zoals duizenden dagen sindsdien zijn begonnen. Er klonken klokken en er werden kanonnen afgevuurd. De bevolking had zich al vroeg op de dag in de straten verzameld. Dit gebeurde met die vastberaden ijver in de zaak van vrolijkheid die vooraf beraamde vreugde doorgaans zo'n saaie bezigheid maakt. De gekozen redenaar van de dag had zijn welsprekendheid tentoongespreid in een soort prozaïsche klaagzang ter ere van de gesneuvelde

³ Huis van Brunswijk. Duitse vorstelijke dynastie uit de Welfen, waarvan de Hannoveraanse tak vanaf 1714 de Britse koningen leverde (George I tot en met William IV). In Coopers tijd verwees "het Huis van Brunswijk" dus naar de toenmalige Britse monarchie.

held. Hij had zijn loyaliteit voldoende betoond door de glorie nederig aan de voet van de troon te leggen. Dit gold niet alleen voor dat offer maar ook voor alles wat door zoveel duizenden van zijn dappere metgezellen was verworven.

Tevreden met deze blikken van hun trouw begonnen de inwoners zich terug te trekken in hun woningen. Ondertussen daalde de zon naar die immense streken die toen nog een eindeloze en onontdekte wildernis vormden maar die nu wemelen van de vruchten en genoegens van het beschaafde leven.

De plattelandsbewoners uit de omgeving en zelfs van het aangrenzende vasteland begonnen hun gezicht te keren naar hun verre huizen. Ze deden dit met die zuinige zorg die de bewoners van het land nog steeds kenmerkt. Dit gold zelfs midden in hun grootste overgave aan genoegens. Ze wilden voorkomen dat de naderende avond hen zou verleiden tot uitgaven die men niet passend achtte voor de gevoelens die de gelegenheid vereiste.

Kortom, de uitbundigheid van het uur was voorbij. Ieder individu keerde terug naar de nuchtere banen van zijn gewone bezigheden. Ze deden dit met een ernst en bedachtzaamheid die bewezen dat hij niet geheel onbewust was van de tijd die hij had verspild. Die tijd had hij besteed aan het tonen van een geestdrift die hij al half geneigd leek te beschouwen als enigszins overtoollig.

Ondanks al zijn hoge en weldadige gaven was hij nu bezig met het meest nederige deel van zijn werk. Het soort taak dat meer leek op het werk van een klerk dan op dat van een man met talent. Het was alsof de natuur hem, bij het schenken van zulke uitzonderlijke vermogens, één eigenschap had onthouden: de frenologische⁴ gave van zelfwaardering.

⁴ In de 19de eeuw beweerden frenologen dat bepaalde karaktereigenschappen, zoals moed, ijver of zelfwaardering, gelokaliseerd waren in specifieke zones van de schedel. De “gave van zelfwaardering” verwees in hun terminologie naar een vermeend aangeboren gevoel van eigenwaarde, dat volgens hen zichtbaar zou zijn in een bult of verhevenheid op het achterhoofd. Cooper gebruikt de term ironisch: hij suggereert dat de man wel uitzonderlijke talenten bezit, maar volgens de frenologische leer een gebrek aan zelfwaardering zou vertonen.

Een scherpzinnig waarnemer had echter kunnen zien of zich kunnen verbeelden dat hij zag dat er in de geforceerde nederigheid van zijn gelaat bepaalde glimpjes van triomf lagen. Men kon die niet terecht aan de val van Quebec toeschrijven. De gewoonte om nederig te lijken had zich verenigd met een zuinige zorg voor de kostbare en onherroepelijke minuten. Dit had die buitengewone ijver voortgebracht in een bezigheid die zo nederig was vergeleken met zijn recente geestelijke inspanningen.

Deze begaafde lieveling van fortuin en natuur achterlatend gaan we over naar een geheel ander persoon en naar een ander deel van de plaats.

De plek waarheen wij de lezer nu willen voeren was niets meer of minder dan de werkplaats van een kleermaker. Hij schrok er niet voor terug de kleinste taken van zijn vak eigenhandig te verrichten. Het nederige gebouw stond niet ver van het water aan de rand van de stad. Van daaruit kon de bewoner uitkijken op de lieflijkheid van de binnenbaai. Door een door het water gevormde doorkijk tussen eilanden zag hij zelfs het meerachtige uitzicht van de buitenhaven. Een kleine, zij het weinig gebruikte aanlegsteiger, lag voor de deur. Een zekere lucht van verwaarlozing en het ontbreken van bedrijvigheid maakten duidelijk dat deze plek niet het directe toneel was van de veelgeroemde handelswelvaart van de haven.

De namiddag was als een voorjaarsmorgen. De bries die af en toe rimpelingen over de baai trok, bezat die bijzonder zachte invloed die men zo vaak voelt in de Amerikaanse herfst. De waardige ambachtsman werkte aan zijn taak. Hij zat op zijn werkplank bij een open raam. Hij was veel meer tevreden met zichzelf dan velen van hen die het lot onder baldakijnen⁵ van fluweel en goud heeft geplaatst.

⁵ Een baldakijn is een rijk versierde stoffen overhuiving die traditioneel boven tronen, altaars of ceremoniële zitplaatsen werd aangebracht. In de 18de en 19de eeuw gold hij als een zichtbaar teken van waardigheid, macht en luxe. De uitdrukking “onder baldakijnen van fluweel en goud” verwijst daarom beeldend naar mensen die in grote weelde of maatschappelijke voorrang leven.

Aan de buitenzijde van het kleine gebouw leunde een lange onhandige maar krachtige en goed gebouwde plattelander. Hij leunde met één schouder tegen de wand van de werkplaats. Het leek alsof zijn benen de taak om zijn zware lichaam te dragen te zwaar vonden zonder steun. Hij wachtte blijkbaar op de voltooiing van het kledingstuk waaraan de ander werkte. Daarmee wilde hij de sierlijkheid van zijn persoon verhogen in een naburige parochie op de komende sabbat.

Om de minuten te verkorten en mogelijk ook uit toegeving aan een sterke neiging tot praten, lieten zij maar weinig van de voorbijgaande ogenblikken ongemoeid zonder een woord van één van beiden. De man met de naald was enigszins het onderwerp van gesprek.

Aangezien het onderwerp van hun gesprek rechtstreeks verband hield met de hoofdzaak van ons verhaal zullen wij de lezer die gedeelten ervan geven die wij het meest relevant achten voor een duidelijke uiteenzetting van wat volgt.

De lezer zal steeds bedenken dat hij die werkte een man was die de avond van zijn leven naderde. Hij maakte de indruk van iemand die hetzij door onbekwaamheid, hetzij door een noodlottige samenloop van omstandigheden gedoemd was door de wereld te ploeteren. Hij hield armoede slechts buiten de deur door grote ijver en strenge zuinigheid. De lanterfanter was een jongeman van een leeftijd en in een toestand waarin de aanschaf van een volledige set kledingstukken voor hem een soort mijlpaal in zijn belevenissen vormde.

“Ja,” riep de onvermoeibare vormgever van laken uit met een soort zucht die even goed kon worden opgevat als een bewijs van de volheid van zijn geestelijk genoegten als van de overmaat van zijn lichamelijke arbeid. *“Ja, zelden zijn er scherpere uitspraken uit de mond van een mens gevallen dan die welke de heer vandaag heeft uitgegoten. Toen hij sprak over de vlakten van vader Abraham en over de rook en donder van de strijd. Pardon, toen roerde het zulke krachtige gevoelens in mijn borst op dat ik waarachtig geloof dat ik het hart had kunnen*

hebben om de vingerhoed weg te werpen en zelf op te trekken om glorie te zoeken in de strijd voor de Koning.”

De jongeman wiens christelijke of ‘gegeven’ naam, zoals men het in Nieuw-Engeland nog steeds noemt door zijn vrome peetouders nederig was bedoeld om zijn toekomstige hoop uit te drukken, wendde zijn hoofd naar de heldhaftige kleermaker. Er lag een uitdrukking van ondeugendheid in zijn oog. Dit bewees dat de natuur niet karig was geweest in de gave van humor, hoezeer die eigenschap ook werd onderdrukt door de beperkingen van een zeer eigenaardige manier van doen en een niet minder eigenaardige opvoeding.

“Er is nu een opening, buurman Homespun, voor een ambitieus man,” zei hij, *“sinds Zijne Majesteit zijn sterkste generaal heeft verloren.”*

“Ja, ja,” antwoordde de man die hetzij in zijn jeugd hetzij op zijn oude dag zo’n kapitale vergissing had begaan in de keuze van een beroep. *“Een mooie en veelbelovende kans is het voor iemand die nog maar vijfentwintig telt. Het grootste deel van mijn dag is voorbij en ik moet de rest ervan hier slijten waar je me ziet tussen buckram en osnaburg. Wie heeft de kleur in jouw laken gezet, Pardy? Het is de best ingelegde bast⁶ die ik deze herfst tussen mijn vingers heb gehad.”*

“Laat de oude vrouw maar zorgen voor de blijvende kleur van haar weefsel. Ik durf wedden, buurman Homespun, als jij de juiste snit levert dat er geen beter geklede jongen op het eiland zal zijn dan de zoon van mijn eigen moeder! Maar sinds jij geen generaal kunt worden, goede man, zul je tenminste het genoeg hebben te weten dat er geen gevechten meer zullen zijn zonder jou. Iedereen is het erover eens dat de Fransen niet veel langer zullen volhouden en dan moeten we wel vrede hebben bij gebrek aan vijanden.”

⁶ “Bast” verwijst hier niet naar boomschors, maar naar een stevige, grof geweven stof uit vlas□, hennep□ of lindebastvezels. In de 18de eeuw werd deze goedkope maar duurzame stof gebruikt als voering of versteviging in kledingstukken.

“Zo is het best, zo is het best, jongen. Iemand die zoveel van de verschrikkingen van de oorlog heeft gezien als ik weet hoe hij een redelijk waarde moet hechten aan de zegeningen van rust!”

“Dan ben je toch niet helemaal onbekend, goede man, met het nieuwe vak dat je dacht te beginnen?”

“Ik! Ik ben door vijf lange en bloedige oorlogen heen gegaan. Ik heb reden God te danken dat ik ze allemaal heb doorstaan zonder een schrammetje dat groter is dan wat deze naald zou maken. Vijf lange en bloedige ja en ik mag wel zeggen glorieuze oorlogen heb ik in veiligheid doorleefd!”

“Een gevaarlijke tijd moet het voor u zijn geweest, buurman. Maar ik kan me niet herinneren dat ik in mijn tijd meer dan twee ruzies met de Fransen heb gehoord.”

“Je bent nog maar een jongen vergeleken met iemand die het einde van zijn derde tiental jaren heeft gezien.

Hier is deze oorlog die nu zo spoedig ten einde schijnt te komen. God die alle dingen in wijsheid regeert zij geprezen daarvoor! Dan was er de aangelegenheid van '45 toen de stoutmoedige Warren⁷ langs onze kusten voer. Een plaag voor de vijanden van Zijne Majesteit en een schild voor alle trouwe onderdanen. Toen was er een zaak in Duitsland waarvan wij vreselijke berichten hadden van gevochten slagen waarin mannen als gras werden gemaaid dat valt voor de zeis van een sterke arm. Dat maakt drie. De vierde was de opstand van '15 waarvan ik niet beweert veel gezien te hebben omdat ik toen nog maar een jongeling was. En de vijfde was een afschuwelijk gerucht dat door de provincies werd verspreid van een algemene

⁷ Sir Peter Warren (1703–1752) was een Brits vice-admiraal die vooral bekend werd door zijn succesvolle blokkade en verovering van het Franse fort Louisbourg op Cape Breton in 1745. Dat was een van de belangrijkste Britse overwinningen in de oorlog tegen Frankrijk.

opstand onder de zwarten en Indianen die ons allen christenen in een oogwenk de eeuwigheid in zou vegen!"

"Welnu, ik had u altijd voor een huisblijvende en vreedzame man gehouden, buurman," antwoordde de bewonderende plattelander. *"En ik had nooit gedacht dat u zulke ernstige bewegingen had gezien."*

"Ik heb niet gepronkt, Pardy, anders had ik nog andere zware zaken aan de lijst kunnen toevoegen. Er was een grote strijd in het Oosten niet langer geleden dan het jaar '32 om de Perzische troon. U hebt wel gelezen van de wetten der Meden en Perzen. Welnu voor diezelfde troon die die onveranderlijke wetten voortbracht was daar een verschrikkelijke strijd waarin bloed als water vloeide. Maar omdat het niet in het Christendom was, reken ik het niet tot mijn eigen ervaringen. Hoewel ik met grote reden van de Porteous-menigte⁸ had kunnen spreken aangezien die plaatsvond in een ander deel van hetzelfde koninkrijk waarin ik leefde."

"U moet veel gereisd hebben en vroeg en laat in de weer zijn geweest, goede man, om al die dingen te hebben gezien en ongedeerd te zijn gebleven."

"Ja, ja, ik ben ook wat van een reiziger geweest, Pardy. Tweemaal ben ik over land naar Boston geweest en eenmaal heb ik door de Great Sound van Long Island gezeild naar de stad York. Het is een vreselijke onderneming wat de afstand betreft en meer nog omdat men een plaats moet passeren die naar haar naam wordt vergeleken met de toegang tot Tophet."

⁸ Verwijzing naar de Porteous Riot van 1736 in Edinburgh. Tijdens deze oproer bestormde een woedende menigte de gevangenis, haalde kapitein John Porteous, commandant van de stadsgarde, uit zijn cel en lynchte hem. Porteous had eerder zijn mannen opdracht gegeven op burgers te schieten tijdens een executie en toen hij onverwacht gratie kreeg van de regering in Londen, leidde dat tot een uitbarsting van volkswoede.

“Ik heb vaak van die plek gehoord ‘Hell Gate’ genoemd en ik kan zeggen dat ik een man goed ken die er tweemaal doorheen is geweest. Eenmaal op weg naar York en eenmaal op de terugreis.”

“Hij heeft er genoeg van gehad dat durf ik te verzekeren! Vertelde hij u van de pot die kolkt en brult alsof het grootste van Beëlzebubs vuren eronder brandt en van de varkensrug waarover het water zich stort zoals het kan neerstorten over de Grote Watervallen in het Westen! Door de redelijke vaardigheid van onze zeelieden en de buitengewone vastberadenheid van de passagiers zijn wij gelukkig goed doorgekomen. Hoewel het kan me niet schelen wie het weet ik zal toegeven dat het een zware beproeving is voor de moed om diezelfde verschrikkelijke Straat binnen te varen. Wij wierpen onze ankers uit bij bepaalde eilanden die een paar furlongs⁹ deze zijde van de plaats liggen en stuurden de pinnace met de kapitein en twee stevige zeelieden om de plek te verkennen om te zien of zij in vrede was of niet. Het verslag was gunstig, de passagiers werden aan wal gezet en het vaartuig werd bij de zegen van de Hemel veilig doorgevoerd. Wij hadden alle reden om te juichen dat de gebeden van de gemeente waren uitgesproken voordat wij vertrokken uit de vrede en veiligheid van onze huizen!”

“Ging u te voet rond de ‘Gate’?” vroeg de aandachtige boer.

“Zeker! Het zou een zondige en godslasterlijke verzoeking van de Voorzienigheid zijn geweest om anders te handelen aangezien onze plicht ons tot geen dergelijk offer riep.

Maar al dat gevaar is voorbij en zo vertrouw ik ook dat dat van deze bloedige oorlog waarin wij beiden acteurs zijn geweest zal verdwijnen. En dan hoop ik nederig dat Zijne Heilige Majesteit tijd zal hebben om zijn koninklijke aandacht

9

Oude Engelse lengtemaat gelijk aan 1/8 mijl, of ongeveer 201 meter. De term werd in de 18de en 19de eeuw veel gebruikt in maritieme en koloniale contexten.

te wenden op de piraten die de kust teisteren. Dat hij enkele van zijn dappere zeeofficieren zou te bevelen de schurken die behandeling toe te dienen die zij zo graag anderen geven. Het zou een vreugdevolle aanblik voor mijn oude ogen zijn de beroemde en langgezochte Red Rover in deze haven binnengebracht te zien sleepend aan de kont van een koninklijke kruiser.”

“En is het een wanhopige schurk die van wie gij nu spreekt?”

“Hij! Er zitten velen van die ‘hij’s’ in dat ene wetteloze schip en bloeddorstige en verderfelijke dieven zijn het tot aan de kleinste knaap toe. Het doet het hart pijn en is bedroevend, Pardy, om van hun boosheden op de hoge zeeën van de Koning te horen!”

“Ik heb vaak van die Rover gehoord,” antwoordde de plattelander. “Maar nooit in al die ingewikkelde bijzonderheden van zijn bedrog.”

“Hoe zou jij dat weten, jongen, die op het platteland leeft, van wat er op de grote diepte gebeurt zoals wij die in een haven wonen die door zeelieden zo veel bezocht wordt! Ik vrees dat je laat thuis zult komen, Pardon,” voegde hij eraan toe terwijl hij met zijn oog een paar lijnen op zijn werkplank bestudeerde waarmee hij de voortgang van de ondergaande zon noteerde. “Het nadert het uur van vijf en jij hebt tweemaal dat aantal mijlen te gaan voordat je op enige wijze de dichtstbijzijnde grens van de boerderij van je vader kunt bereiken.”

“De weg is eenvoudig en de mensen eerlijk,” antwoordde de plattelander. Het kon hem niets schelen dat het middernacht was. Zolang hij maar de brenger kon zijn van het verschrikkelijke zeeroofnieuws voor degenen waarvan hij wist dat ze zich bij zijn terugkeer om hem heen zouden scharen om het te horen. “En is hij werkelijk zo gevreesd en gezocht als men zegt?”

“Wordt hij gezocht! Wordt Tophet gezocht door een biddende christen? Weinig zijn er op de machtige zee, al zijn zij ook zo dapper in de strijd als de grote Joodse

aanvoerder Joshua, die liever het land zien dan de masten van die goddeloze piraat! Mensen vechten voor roem, Pardon, zoals ik mag zeggen na zo vele oorlogen te hebben doorleefd maar niemand houdt ervan een vijand te ontmoeten die bij de eerste slag een bloedige vlag hijst. Die bereid is beide partijen in de lucht te blazen wanneer hij merkt dat de hand van Satan hem niet langer kan bijstaan.”

“Als de schurk zo wanhopig is,” antwoordde de jongeman terwijl hij zijn krachtige leden strekte met een blik van oprijzende trots, “waarom rusten het eiland en de plantages dan niet een kustvaartuig uit. Zodat ze hem binnen brengen en hij een blik op een degelijke galg kan werpen? Laat de trom slaan voor zo’n boodschap door onze buurt en ik verzeker je dat zij er niet zeker meer dan één vrijwilliger zullen vinden.”

“Zo veel voor het niet hebben gezien van oorlog! Wat zouden dorsvlegels en hooivorken baten tegen mannen die zich aan de duivel hebben verkocht? De Rover is menigmaal’s nachts gezien of juist bij zonsondergang door de koninklijke kruisers. Nadat zij de dieven eerlijk hadden omsingeld hadden zij alle reden te geloven dat zij hen reeds in de boeien hadden. Maar wanneer de morgen kwam was de prijs verdwenen op eerlijke of oneerlijke wijze!”

“En zijn de schurken zo bloeddorstig dat men hen ‘Rood’ noemt?”

“Dat is de titel van hun leider,” antwoordde de waardige kleermaker die intussen opzwol van het belang van zo’n interessant verhaal te vertellen. “En dat is ook de naam die zij aan zijn schip geven. Want geen man die voet aan boord heeft gezet is ooit teruggekeerd om te zeggen dat zij beter of slechter was. Dat wil zeggen geen eerlijke zeeman of gelukzalige reiziger. Het schip is van de grootte van een koninklijke sloep zeggen zij en van gelijke uitrusting en vorm. Maar zij is op wonderbaarlijke wijze ontkomen uit de handen van menige dappere fregat. En eens fluistert men want geen loyale onderdaan zou zulk een schandelijk woord

openlijk willen uitspreken Pardon. Zij lag een uur onder het geschut van een vijftigponder en schijnbaar voor ieders ogen zonk zij als geslagen lood naar de bodem. Maar juist toen iedereen de handen schudde en zijn buur geluk wenste met zo'n gelukkig vonnis over de schurken kwam er een West-Indiër de haven binnen. Hij was door de Rover beroofd op de ochtend na de nacht waarin men dacht dat zij allen samen in de eeuwigheid waren gegaan. En wat het nog erger maakt jongen terwijl het koninklijke schip op zijn kiel lag te hellen om de gaten van kanonskogels te dichten, voer de piraat op en neer langs de kust zo gezond als op de dag dat de timmerlieden haar voor het eerst uit hun handen lieten!"

"Welnu, dit is ongehoord!" antwoordde de plattelander op wie het verhaal een merkbare indruk begon te maken. *"Is zij een fraai en sierlijk schip voor het oog? Of is het op enige wijze zeker dat zij überhaupt een levend vaartuig is?"*

"De meningen verschillen. Sommigen zeggen ja. Sommigen zeggen nee. Maar ik ken goed een man die een week in gezelschap van een zeeman heeft gereisd die binnen honderd voet van haar passeerde in een storm. Gelukkig was het voor hen dat de hand des Heren zo krachtig op de diepte werd gevoeld en dat de Rover genoeg te doen had om zijn eigen schip van zinken te weerhouden. De bekende van mijn vriend had een goed zicht op zowel het vaartuig als de kapitein dus in volmaakte veiligheid. Hij zei dat de piraat misschien anderhalf keer zo groot was als de lange predikant op het vasteland. Hij had haar van de kleur van de zon in een nevel en ogen waarop niemand graag een tweede keer zou willen kijken. Hij zag hem even duidelijk als ik u zie. Want de schurk stond in de tuigage¹⁰ van zijn schip wenkend met een hand zo groot als een jaslap. De eerlijke koopman hield

¹⁰ Met "tuigage" wordt het volledige stel masten, ra's, zeilen, touwen en blokken bedoeld dat een zeilschip bestuurbaar maakt. In de 18de eeuw verwees de term zowel naar de constructie als naar de manier waarop een schip was getuigd, wat bepalend was voor zijn snelheid, wendbaarheid en functie.

afstand opdat de twee schepen elkaar niet zouden beschadigen door elkaar te raken.”

“Die koopman was een moedige zeeman om zo dicht bij zo’n genadeloze schurk te komen.”

“Ik verzeker u, Pardon, het was ten zeerste tegen zijn wil! Maar het was op een nacht zo donker...”

“Donker!” onderbrak de ander. *“Hoe heeft hij dan zo goed kunnen zien?”*

“Niemand kan het zeggen!” antwoordde de kleermaker. *“Maar zien deed hij precies op de wijze en de dingen die ik u heb genoemd. Meer nog hij nam goed nota van het vaartuig opdat hij haar zou herkennen mocht het toeval of de Voorzienigheid haar ooit weer op zijn pad brengen. Zij was een lang zwart schip laag in het water liggend als een slang in het gras met een wanhopig boosaardig aanzien en geheel van oneerlijke afmetingen. Toen zei iedereen dat zij sneller schijnt te varen dan de wolken boven. Schijnbaar acht zij weinig op welke kant de wind waait en dat niemand door haar snelheid een greintje veiliger is dan door haar eerlijkheid. Volgens alles wat ik heb gehoord, is zij van hetzelfde soort vaartuig als die slavenvaarder daar ginds, die de afgelopen week, God weet waarom, in onze buitenhaven heeft gelegen.”*

“En wie zijn dat?” vroeg Pardon met die soort trage nieuwsgierigheid die door de door de ander vertelde wonderen was opgewekt. *“Zijn dat zeelieden van de slavenvaarder of zijn het luie Newporters?”*

“Zij!” riep de kleermaker. *“Zeker het zijn nieuwkomers. Het kan goed zijn hen in deze onrustige tijden eens nader te bekijken! Hier, Nab, neem het kledingstuk aan en strijk de naden plat, jij luie deerne. Want buurman Hopkins heeft haast terwijl jouw tong gaat als die van een jong advocaatje in een vredegerecht. Wees niet zuinig met je elleboog, meisje. Want het is geen Indisch mousseline¹¹ dat je onder*

het strijkijzer krijgt, maar een laken waarmee men een huis zou kunnen bekleden. Ah! de weefstoel van jouw moeder, Pardy, berooft de naaister van menig eerlijk karweitje.”

Nadat hij het overige werk van zijn eigen handen had overgedragen aan die onhandige, sip kijkende meid, verplaatste hij zich naar de deur. Zij was gedwongen haar geklets met een buurvrouw te staken om zijn bevelen op te volgen. Hij liep snel, ondanks het ellendige mank lopen waarmee hij ter wereld was gekomen, van de werkbank naar de open lucht.

Aangezien belangrijkere personen echter op het punt staan aan de lezer te worden voorgesteld, zullen wij de ceremonie uitstellen. Die volgt pas bij de opening van een volgend hoofdstuk.

¹¹ “Indisch mousseline” verwijst naar een zeer lichte, fijngeweven katoenen stof die oorspronkelijk uit India werd ingevoerd. Deze mousselines stonden bekend om hun zachte, bijna doorzichtige kwaliteit en waren in de 18de en vroege 19de eeuw bijzonder geliefd voor hemden, sjaals en dameskleding. De term benadrukt zowel de exotische herkomst als de uitzonderlijke fijnheid van het weefsel.

Hoofdstuk II.

Sir Toby. “Uitstekend! Ik ruik een list.”

Driekoningenavond¹²

De vreemdelingen waren met zijn drieën, want vreemdelingen waren het, riep de goede man Homespun fluisterend tegen zijn gezelschap. Hij kende niet alleen de namen, maar ook het grootste deel van de privégeschiedenis van iedere man en vrouw binnen tien mijl van zijn woning. Deze drie waren hem echter onbekend, en bovendien vreemdelingen met een geheimzinnige en dreigende aanblik. Opdat anderen de waarschijnlijkheid van die laatste veronderstelling kunnen beoordelen, is een nauwkeuriger beschrijving nodig van het uiterlijk van deze personen.

Zij hadden, ongelukkig voor hun reputatie, het ongeluk onbekend te zijn bij de roddelende kleermaker van Newport. En precies daarom was er reden genoeg om hen nader te bekijken.

De een, verreweg de meest imponerende in zijn algemene voorkomen, was een jongeman die blijkbaar zesentwintig of zevenentwintig seizoenen had gezien. Dat die seizoenen niet geheel uit zonnige dagen en nachten van rust hadden bestaan, bleek uit de bruine tinten die laag over laag op zijn gezicht waren gelegd. Ze volgden elkaar zo voortdurend op dat een teint die eens licht was geweest, was veranderd in een diep olijfkleurig aanzien. Toch welde daar doorheen het rijke bloed nog steeds op, met de fijnste gloed van krachtige gezondheid. Zijn gelaatstreken waren eerder edel en mannelijk dan

¹² verwijzing naar William Shakespeare's toneelstuk *Twelfth Night* (Nederlandse titel: *Driekoningenavond*). De citaatregel fungeert hier als epigraaf: het roept het idee van list en vermomming op en plaatst de scène in een theatrale, ironische sfeer. In Nederlandse edities wordt de titel doorgaans als *Driekoningenavond* weergegeven; behoud van de Engelse titel kan de literaire allusie explicieter maken.

nauwkeurig en symmetrisch. Zijn neus was veel meer gedurfd en prominent dan regelmatig van vorm. Zijn wenkbrauwen staken uit en waren scherp genoeg gemarkeerd om de bovenste gedeelten van zijn gezicht een besliste, intellectuele uitdrukking te geven. Het was precies dat soort uitdrukking dat in de Amerikaanse gelaatkunde al zo gewoon begint te worden. De mond was vast en mannelijk. Terwijl hij voor zich mompelde met een veelbetekenende glimlach, toonde zij een rij fonkelende tanden die des te helderder schenen doordat zij in zo donkere omlijsting stonden. Het haar was pikzwart, in dikke en verwarde krullen. De ogen waren wat groter dan gewoonlijk, grijs, en hoewel duidelijk van veranderlijke uitdrukking, neigend meer naar mildheid dan naar strengheid. Het lichaam van deze jongeman had die gelukkige maat, die zo merkwaardig activiteit met kracht verenigt. Het lichaam scheen goed gespierd en toch juist geproportioneerd en opvallend sierlijk. Hoewel deze verschillende persoonlijke kwaliteiten werden vertoond onder het nadeel van een volkomen eenvoudige, maar nette en tamelijk smaakvol gekozen klederdracht van een gewone zeeman, deden ze niets af aan zijn indruk. Integendeel, ze waren indrukwekkend genoeg om de argwanende handelaar in buckram te doen aarzelen voordat hij de vreemdeling durfde aanspreken. Die vreemdeling had zijn blik, als door een soort fascinatie, onafgebroken gericht op de veronderstelde slavenvaarder in de buitenhaven.

Een krul van de bovenlip en nog een vreemde glimlach, waarin minachting zich mengde met zijn gemompel, besliste de wankelende geest van de goede man. Zonder zich te wagen een schijnbaar zo diepe mijmering te verstoren, liet hij de jongeman staan waar hij was. Die leunde nog altijd tegen de kop van de stapel, precies op de plek waar hij al lange tijd had gestaan, volkomen onbewust van de aanwezigheid van enige indringer. Homespun wendde zich daarop, wat gehaast, om de rest van het gezelschap te onderzoeken. Een van de twee overigen was een blanke man, en de ander een neger.

Beiden waren voorbij de middelbare leeftijd. Beiden leverden, in hun uiterlijk, het sterkste bewijs van langdurige blootstelling aan de strengheid van het

klimaat en aan ontelbare stormen. Zij waren gekleed in de eenvoudige, door weer en wind verweerde en met teer doortrokken kledij van gewone zeelieden. Ze droegen aan hun personen alle andere onmiskenbare tekenen van hun bijzondere beroep bij.

De eerste was van een kort, gedrongen en krachtig postuur. Door een gelukkige ordening van de natuur, misschien nog versterkt door langdurige gewoonte, zetelde zijn kracht vooral in de brede, gespierde schouders en de sterke, pezig gespierde armen. Het was alsof bij de bouw van deze man de lagere ledematen nauwelijks voor iets anders waren bedoeld dan om de bovenste naar de plaatsen te dragen waar zij hun energie moesten tonen. Zijn hoofd stond in verhouding tot de meer directe werktuigen van kracht. Het voorhoofd laag en bijna geheel bedekt met haar de ogen klein, koppig, soms fel, en vaak dof. De neus stomp, grof en volks. De mond groot en vraatzuchtig, de tanden kort, schoon en volkomen gaaf en de kin breed, mannelijk en zelfs veelzeggend.

Deze zonderling gebouwde persoon had plaatsgenomen op een leeg vat. Hij zat daar met gekruiste armen de veelgenoemde slavenvaarder te bekijken. Nu en dan vergastte hij zijn metgezel, de zwarte, op opmerkingen die hem door zijn waarneming en zijn grote ervaring werden ingegeven. De neger nam een nederiger plaats in. Eén die beter paste bij zijn onderworpen gewoonten en neigingen.

In gestalte en in de bijzondere verdeling van lichamelijke kracht was er een grote gelijkenis tussen de twee. Alleen met dit verschil dat de laatste het voordeel had in lengte en zelfs in proporties. Hoewel de natuur op zijn gezicht die onderscheidende kenmerken had gedrukt die het ras kenmerken waaraan hij ontsproot, had zij dat niet gedaan in overdreven of afstotelijke mate. Zij had hem niet getekend met de hardheid waar mee haar misnoegen tegen dat getroffen volk soms wordt voorgesteld. Zijn trekken waren verheven voor iemand van zijn afkomst. Zijn oog was mild, gemakkelijk tot vreugde te prikkelen en soms, net als dat van zijn metgezel, humoristisch.

Zijn hoofd begon met grijs bestrooid te raken. Zijn huid had de glanzende zwarte kleur verloren die haar in zijn jeugd had gekenmerkt. Al zijn ledematen en bewegingen verrieden een man wiens gestel evenzeer was verhard en verstijfd door onophoudelijke arbeid. Hij zat op een lage steen en scheen intens bezig met het opgooien van kiezelstenen in de lucht en zijn vaardigheid te tonen door ze op te vangen met dezelfde hand waarmee hij ze had geworpen.¹³ Een vermaak dat zowel de natuurlijke neiging van zijn geest verried om genoeg te zoeken in kleinigheden, als het ontbreken van die meer verheffende gevoelens die de vruchten van opvoeding zijn.

Het tafereel leverde echter een treffende voorstelling van de fysieke kracht van de neger. Om deze onbeduidende bezigheid zonder hinder te kunnen uitvoeren, had hij de mouw van zijn lichte canvas jas tot aan de elleboog opgerold. Zo had hij een arm blootgelegd die als model had kunnen dienen voor de ledematen van Hercules.

Er was zeker niets in het uiterlijk van een van deze twee mannen dat indrukwekkend genoeg was om het onderzoek af te weren van iemand die zozeer door nieuwsgierigheid werd gedreven als onze kleermaker.

In plaats van echter direct toe te geven aan die sterke aandrang, verkoos de eerlijke vormgever van laken zijn nadering op een wijze te volbrengen die de plattelander een treffend bewijs zou leveren van zijn geroemde scherpzinnigheid. Nadat hij de laatste een teken van voorzichtigheid en verstand had gegeven, naderde hij langzaam van achteren, met een lichte tred? Dit kon hem de gelegenheid geven een geheim op te vangen dat onbewust uit de mond van een van de zeelieden mocht vallen.

¹³ Bigelen was in de 18de en vroege 19de eeuw een eenvoudig behendigheidsspel waarbij men kleine steentjes of kiezels in de lucht wierp en met dezelfde hand weer opving. Het werd beschouwd als een tijdverdrijf voor kinderen en voor volwassenen uit de lagere standen, en gold in morele literatuur vaak als teken van een ongecultiveerde of speelse aard. Zie ook de verwante volksbenaming bikkelen, al duidt die doorgaans op een later en formeler spel met bikkels en balletje.

Zijn vooruitziendheid werd echter door geen bijzonder belangrijk resultaat beloond. Wel diende zij om zijn vermoedens te voeden met al het bijkomende bewijs van de verraderlijkheid van hun karakter dat kon worden geleverd door zo eenvoudig een getuigenis als het geluid van hun stemmen. Wat de woorden zelf betreft, hoewel de goede man geloofde dat zij wel verraad konden bevatten, moest hij voor zichzelf erkennen dat het zo kunstig verborgen was dat het zelfs aan zijn scherpe vermogens ontsnapte.

Wij laten het aan de lezer zelf over om te oordelen over de juistheid van beide meningen.

"Dit is een aardig boogje van een binnenbaai, Guinea," merkte de blanke op, terwijl hij zijn tabak in zijn mond rolde en zijn ogen, voor het eerst in vele minuten, van het schip afwendde. "En het is een plek waar een man, die op een lijzijde lag zonder masten, blij zou zijn zijn schip te zien liggen. Nu houd ik mezelf toch voor iets van een zeeman. Toch kan ik de filosofie van die kerel niet doorgronden, die zijn schip in de buitenhaven houdt, terwijl hij haar in een half uur dit molenvijvertje in zou kunnen warpen¹⁴. Het geeft zijn sloepen zwaar werk, donkere S'ip¹⁵ en dat noem ik van mooi weer slecht weer maken!"

De neger was gedoopt als Scipio Africanus. Een soort geestigheid die in de Provincies veel gebruikelijker was dan in de latere Staten van Amerika. Een die zoveel van de nederige beroepen van het land, althans in naam, vulde met tegenhangers van de filosofen, helden, dichters en prinsen van Rome.

¹⁴ Warpen is een nautische term voor het verplaatsen van een schip door het met trossen of kabels vooruit te trekken naar een paal, boei of ankerpunt, doorgaans wanneer er te weinig wind is om te zeilen. Het is een trage maar gecontroleerde manoeuvre die vooral in nauwe of beschutte wateren werd toegepast.

¹⁵ "Donkere S'ip" is een informele aanspreekvorm waarmee de spreker zijn zwarte metgezel S'ip aanduidt. In maritieme en koloniale contexten van de vroege 19de eeuw werd donkere vaak gebruikt als alledaagse, soms neerbuigende benaming voor een zwarte man. De uitdrukking weerspiegelt de toenmalige omgangstaal en sociale verhoudingen, zonder noodzakelijkerwijs een formele rang of titel aan te duiden.

Voor hem maakte het weinig uit of het schip in de buitenrede lag of in de haven. Zonder zijn kinderlijk vermaak te onderbreken, toonde hij dat door te antwoorden, met grote onverschilligheid:

*"Ik s'pose hij t'ink al 't water binnen lig op een top."*¹⁶

"Ik zeg je, Guinea," vervolgde de ander op een harde, stellige toon, *"die kerel is een weet-niks! Zou een man die iets begrijpt van het gedrag van een schip zijn vaartuig in een open rede houden, wanneer hij haar kop en kont in zo'n kom als deze zou kunnen vastleggen?"*

"Wat hij noemt de rede?" viel de neger hem in de rede. Hij deed dat met de gretigheid van iemand die onwetend is, maar toch onmiddellijk inspeelt op het kleine foutje van zijn tegenstander. Die had namelijk de buitenhaven van Newport verward met de ruigere ankerplaats verderop. En, zoals zulke mensen vaak doen, trok hij zich er niets van aan of het bezwaar eigenlijk wel ter zake deed.

"Ik nooit hoor 'em noem ankergrond, met land eromheen, roadstead vóór!"

"Hoor eens, meneer Goudkust," mompelde de blanke, zijn hoofd dreigend opzij buigend, hoewel hij nog steeds te trots was om zijn ogen op zijn nederige tegenstander te richten, *"als je niet wilt dat je schenen de komende maand in pakketten worden gewikkeld, haal dan het slappe eind van je verstand binnen. Let op hoe je het weer laat vieren. Zeg me dit eens: is een haven geen haven? en is een buitenrede geen buitenrede"*

¹⁶ De uitspraken van S'ip zijn weergegeven in fonetisch genoteerd creool □ Engels, een weergave van de informele spreektaal van Afro □ Caribische en Afro □ Amerikaanse zeelieden in de vroege 19de eeuw. Cooper gebruikt deze schrijfwijze om het sociale milieu, de afkomst en het taalregister van het personage te karakteriseren. De vervormde spelling (I s'pose, he t'ink, on a top, enzovoort) weerspiegelt uitspraak en ritme, maar moet niet letterlijk als gebrekkig Engels worden opgevat; het is een literaire conventie om dialect en achtergrond hoorbaar te maken.

Aangezien dit twee stellingen waren waartegen zelfs Scipio's vindingrijkheid geen bezwaar kon maken, vermeed hij wijselijk ze aan te raken. Hij schudde slechts zijn hoofd, vol zelfgenoegzaamheid. Daarna lachte hij zo hartelijk om zijn ingebeelde triomf over zijn metgezel, alsof hij nooit zorg had gekend. Alsof hij nooit het slachtoffer was geweest van onrecht en vernedering, zo lang en zo geduldig gedragen.

"Ay, ay," gromde de blanke. Hij bracht zijn lichaam weer in zijn vroegere, rustige houding. Hij kruiste opnieuw de armen die hij even had gespreid om zijn dreigement tegen het gevoelige lichaamsdeel van de zwarte kracht kracht bij te zetten.

"Nu je de wind uit je keel blaast als een zwerm kustkraaien, denk je zeker dat je het pleit hebt gewonnen." "De Heer heeft een neger gemaakt tot een onredelijk dier," zei hij. "Volgens hem had een ervaren zeeman, iemand die beide Kaapen had gerond en alle kapen tussen Fundy en de Hoorn had gezien, geen recht zijn adem te verspillen aan het onderwijzen van iemand van dat ras. Ik zeg je, Scipio, aangezien Scipio je naam is in het scheepsboek, al wed ik een maand soldij tegen een houten enterhaak dat je vader thuis bekend stond als Quashee en je moeder als Quasheeba.¹⁷ Daarom zeg ik je, Scipio Africa, wat volgens mij de naam is voor al jouw kleur, dat die kerel daar, in de buitenhaven van deze zeeplaats, geen verstand heeft van een ankerplaats. Anders zou hij een kedge-anker¹⁸ hebben laten vallen, misschien hier ergens. Ergens in lijn met het zuidelijke uiteinde van dat kleine eilandje, en zijn

¹⁷ Quashee en Quasheeba waren in de 18de en 19de eeuw stereotiepe namen die Europeanen gebruikten voor zwarte mannen en vrouwen, vooral in de Caraïben en Noord-Amerika. Ze functioneerden als generieke aanduidingen voor tot slaaf gemaakte Afrikanen en droegen een duidelijk neerbuigende, racistische bijklank. De spreker gebruikt deze namen hier om Scipio te kleineren en zijn officiële naam niet serieus te nemen.

¹⁸ Een kedge-anker is een klein manoeuvreeranker dat met een sloep vooruit wordt gebracht om een schip te verplaatsen, te draaien of uit een moeilijke positie te trekken. Deze techniek, bekend als kedging, werd vooral gebruikt in ondiepe of nauwe wateren waar zeilen of sturen onvoldoende controle bood.

schip ernaartoe hebben gehaald, om haar met goede hennepkabels en ijzeren modderhaken vast te leggen."

"Nu, kijk hier, S'ip, naar de reden van de zaak," vervolgde hij. Zijn toon liet horen dat het kleine handgemeen van zojuist niets meer was geweest dan een van die plotselinge rukwinden die zij beiden zo vaak hadden meegemaakt. En, zoals gewoonlijk, werd zo'n uitbarsting al snel gevolgd door een overeenkomstige kalmte. "Kijk naar de hele redelijkheid van wat ik zeg. Hij is deze ankerplaats binnengekomen óf voor iets óf voor niets. Ik neem aan dat je dat wel wilt toegeven. Als het voor niets was, had hij dat buiten ook kunnen vinden, en dan zeg ik er verder niets over. Maar als het voor iets was, dan kon hij dat veel gemakkelijker afhandelen als het schip hier lag. Precies waar ik je zei, jongen, geen vadem vooruit of achteruit, dan waar ze nu ligt. Ook al was het artikel niet zwaarder dan een handvol verse veren voor het kussen van de kapitein. Nu, als je iets hebt in te brengen tegen de redelijkheid hiervan, dan ben ik bereid het te horen als een redelijk man en iemand die zijn manieren niet is vergeten bij het leren van zijn filosofie."

"Stel dat er hier een frisse wind uit het noordwesten opsteekt..." antwoordde de ander, terwijl hij zijn gespierde arm uitstak naar het kompaspunt dat hij noemde. "en een schip in allerijl naar zee wil. Hoe denk jij dat hij haar dan ver genoeg op de wind krijgt om door de benodigde loefruimte te raken. Ha! Antwoord mij dat eens, jij grote geleerde, meneer Dick. Maar jij hebt nooit een schip tegen de wind in zien gaan, of een aap horen praten."

"De zwarte heeft gelijk!" riep de jongeman, die het twistgesprek blijkbaar had gehoord terwijl hij zich anders leek bezig te houden. "De slaver heeft zijn schip in de buitenhaven gelaten, wetende dat de wind in dit seizoen zo veel uit het westen staat. Je ziet dat hij zijn lichte ra's boven in de mast houdt, hoewel het duidelijk genoeg is, aan de manier waarop zijn zeilen zijn gestreken, dat hij sterk bemand is."

Kunnen jullie zien, jongens, of hij een anker onder heeft, of ligt hij slechts aan één kabel?"

"De man moet een dwaas zijn om in zo'n getijstroom te liggen zonder zijn stroomanker te laten vallen. Of op zijn minst een kedge, om het schip te stabiliseren," antwoordde de blanke, zonder te denken dat er iets anders nodig was dan de gebruikelijke praktijk van zeelieden om het punt te beslissen. "Dat hij geen groot kenner van ankerplaatsen is, wil ik wel toegeven. "Maar geen man die het hoog in de mast zo netjes houdt," vervolgde hij, "zou eraan denken zijn schip voor langere tijd aan één enkele kabel vast te leggen. Om dan stuurboord en bakboord te slingeren als dat trappende veulen dat aan een boom was vastgebonden met een lange halster, waar we op stuitten tijdens onze reis over land vanuit Boston."

"Hij heeft een stroomanker uitstaan en al de rest van zijn ankers zijn opgeborgen.," zei de zwarte, wiens donkere oog begrijpend naar het schip glansde, terwijl hij nog steeds zijn kiezelstenen in de lucht wierp. " *"Stel dat hij zijn roer hard naar bakboord gooit, meneer Harry, en een getijstroom op zijn bakboordsboeg krijgt? Wat denk jij dat hem dan zou doen bokken en steigeren! Goeie genade! Ik zou Dick wel eens willen zien, zonder voetlijn, op zo'n veulen rijden dat aan een boom is vastgebonden!"*

Opnieuw genoot de neger van zijn eigen humor, door zijn hoofd te schudden alsof zijn hele ziel vermaakt werd door het grillige beeld dat zijn ruwe verbeelding had opgeroepen, en hij lachte hartelijk. En opnieuw mompelde zijn blanke metgezel enkele bijzonder zware en plechtige verwensingen.

De jongeman, die weinig scheen te voelen voor de ruzies en geestigheden van zijn zonderlinge metgezellen, hield zijn blik nog steeds strak gericht op het schip. Dat schip dat hem op dat moment blijkbaar een buitengewone belangstelling inboezemde. Zijn eigen hoofd schuddend, zij het veel ernstiger,

alsof zijn twijfels tot een einde kwamen. Hij voegde eraan toe, toen het luidruchtige gelach van de neger verstomde:

"Ja, Scipio, je hebt gelijk. Hij ligt geheel aan zijn stream en hij houdt alles gereed voor een plotselinge beweging. In tien minuten zou hij zijn schip buiten het bereik van het batterijvuur brengen, als hij maar een kopje wind had."

"U schijnt een kenner van deze zaken te zijn," zei een onbekende stem achter hem.

De jongeman keerde zich plotseling om en toen pas werd hij voor het eerst gewaar van de aanwezigheid van indringers.

De verrassing beperkte zich echter niet tot hem alleen. Daar er nog een nieuwkomer tot het gezelschap kwam, was de roddelende kleermaker evenzeer, of zelfs meer, het onderwerp van verbazing dan enig lid van die groep die hij zo aandachtig had gadegeslagen dat hij de nadering van nog een volkomen vreemde had gemist.

De derde persoon was een man van tussen de dertig en veertig jaar. Hij had een voorkomen en kleding die de reeds prikkelbare nieuwsgierigheid van de goede man Homespun niet weinig deden toenemen.

Zijn gestalte was slank, maar beloofde buitengewone behendigheid en zelfs kracht. Vooral in verhouding tot zijn lengte, die nauwelijks het gemiddelde van een man bereikte. Zijn huid was vroeger schitterend geweest als die van een vrouw. Doch een diepe roodheid, die de lagere gelaatstreken had ingenomen en bijzonder opvallend was op de omtrek van een fraai arendneus, ontnam elk spoor van vrouwelijkheid. Zijn haar was, gelijk aan zijn teint, licht van kleur en viel in rijke, glanzende en overvloedige krullen langs zijn slapen. Mond en kin waren schoon gevormd. De mond toonde echter een lichte minachting en samen droegen zij een uitgesproken karakter van wellustigheid. Het oog was blauw, vol zonder uitpuilend te zijn, en hoewel doorgaans kalm en zelfs zacht, waren er ogenblikken waarin het wat onvast en wild scheen.

Hij droeg een hoge, kegelvormige hoed, iets schuin geplaatst, waardoor zijn gezicht een licht scheefse uitdrukking kreeg. Hij droeg een rijjas van lichtgroen, broek van hertennubuck¹⁹, hoge laarzen en sporen.

In één hand hield hij een kleine zweep, waarmee hij, toen men hem voor het eerst zag, de lucht sneed met de uiterste onverschilligheid voor de verbazing die zijn plotselinge onderbreking had veroorzaakt.

"Ik zeg u, meneer, u schijnt een kenner van deze zaken," herhaalde hij, nadat hij de fronsende blik van de jonge zeeman even lang had doorstaan als zijn geduld toeliet. "u spreekt als iemand die het recht voelt een oordeel te geven."

"Vindt u het opmerkelijk dat iemand niet onbekend zou zijn met een beroep dat hij zijn hele leven ijverig heeft uitgeoefend?" antwoordde de zeeman.

"Hum! Ik vind het tamelijk merkwaardig dat iemand wiens werk dat van een handwerksman is, zijn ambacht zou verheffen met zo'n klinkende naam als 'beroep'. Wij, die de geleerde wetenschap der wet beoefenen en de bijzondere gunsten van de universiteiten genieten, kunnen daar niets meer aan toevoegen!"

"Noem het dan handel, want niets dat ook maar iets gemeen heeft met de heren van uw stand is aanvaardbaar voor een zeeman," repliceerde de jonge zeeman, terwijl hij zich met afkeer van de indringer afwendde.

"Een man van wat metaal!" mompelde de ander met snelle spraak en een veelbetekenende glimlach. *"Laat zo'n kleinigheid als een woord ons niet scheiden, vriend. Ik beken mijn onwetendheid van alle maritieme zaken en zou gaarne wat leren van iemand zo bekwaam als uzelf in het nobele vak. Ik meen dat u iets zei over de wijze waarop dat schip daar geankerd ligt, en over de toestand waarin men zaken beneden en boven houdt?"*

¹⁹ Hertennubuck is een zacht, soepel nubuckleer vervaardigd uit herten huid. Nubuck ontstaat door de bovenlaag van het leer licht op te schuren, waardoor een fluweelachtige textuur ontstaat die sterker is dan suède maar even zacht aanvoelt.

"*Beneden en boven!*" riep de jonge zeeman uit, hem met een blik tegemoet tredend die even veelzeggend was als zijn eerdere afkeer. "*Beneden en boven!*" herhaalde de andere kalm. "*Ik sprak van de netheid bovenin het tuig, maar ik waag me niet te oordelen over zaken beneden op die afstand.*"

"*Dan was het mijn vergissing. Maar heb medelijden met de onwetendheid van iemand die zo nieuw is in het vak. Zoals ik al zei, ik ben niet meer dan een onwaardige raadsman in dienst van Zijne Majesteit. Uitdrukkelijk van huis gezonden voor een bijzondere opdracht. Als het geen zielig woordspeling was, zou ik toevoegen dat ik nog geen rechter ben.*"

"*Geen twijfel dat u spoedig die onderscheiding zult bereiken,*" antwoordde de ander, "*als de ministers van Zijne Majesteit enige rechtvaardige opvatting van bescheiden verdienste hebben. Tenzij u niet voortijdig...*"

De jongeman beet op zijn lip, maakte een hooghartige buiging met het hoofd en liep langzaam over de kade. Hij werd gevolgd met dezelfde schijnbare bedachtzaamheid door de twee zeelieden die hem bij zijn bezoek aan de plaats hadden vergezeld. De vreemdeling in het groen volgde de hele beweging met een kalme en schijnbaar geamuseerde blik. Hij tikte met zijn zweep tegen zijn laars en scheen na te denken als iemand die gaarne middelen zou vinden om het gesprek verder te zetten.

"*Verdoemd!*" sprak hij ten slotte, alsof hij de zin wilde voltooien die de ander onvoltooid had gelaten. "*Het is toch komisch dat zo'n kerel het waagt mij zo'n verheven lot toe te dichten!*"

Hij maakte zich klaar de terugtrekkende partij te volgen, toen een hand hem ietwat onceremonieus op de arm legde en zijn stap werd gestuit.

"*Een woord in uw oor, meneer,*" zei de oplettende kleermaker, terwijl hij een veelbetekenend gebaar maakte dat aangaf dat hij belangrijke zaken te melden had: "*Een enkel woord, meneer, nu u in de bijzondere dienst van Zijne Majesteit*

staat. Buurman Pardon," vervolgde hij met een waardig en neerbuigend voorkomen, "de zon zakt laag en ik vrees dat u laat thuis zult komen. Het meisje zal u het kledingstuk geven. God zij u genadig! Zeg niets van wat u hebt gehoord en gezien, totdat u van mij daarover bericht ontvangt. Het past dat twee mannen, die in zo'n oorlog zoveel ervaring hebben, niet in gebrek aan discretie verkeren. Vaarwel, jongen. Breng het goede woord over aan de waardige boer, uw vader, en vergeet niet een verfrissend teken van vriendschap aan de zuinige huisvrouw, uw moeder. Vaarwel, eerlijke jongeman; vaarwel!"

Homespun, die aldus van zijn bewonderende gezelschap was verlost, wachtte met veel opgehevenheid van voorkomen totdat de gapende boerenjongen de kade had verlaten. Daarna richtte hij zijn blik weer op de vreemdeling in het groen. Deze had onbeweeglijk in zijn spoor gestaan, met een lucht van ongestoorde kalmte. Dit veranderde wanneer de kleermaker hem opnieuw aansprak, wiens aard en gestalte hij schijnbaar in één oogopslag van zijn vlugge blik had opgenomen.

"U zegt, meneer, dat u een dienaar van Zijne Majesteit bent?" vroeg laatstgenoemde, vastbesloten alle twijfel omtrent de aanspraken van de ander op zijn vertrouwen op te lossen, voordat hij zich door een overhaaste openbaring zou verbinden.

"Ik mag meer zeggen, zijn vertrouwde vertrouweling!"

"Het is een eer met zulk een man te spreken, dat ik in elk been van mijn lichaam voel," antwoordde de kreupele man, terwijl hij zijn schaarse haren gladstreek. Hij boog bijna tot de grond boog; *"een hoge en loyale eer voel ik bij dit genadige voorrecht."*

"Zulk als het is, mijn vriend, neem ik het in Zijne Majesteits naam op mij u welkom te heten."

"Zo'n gulle toegevendheid zou mijn hele hart openen, al was er verraad en alle andere ongerechtigheid daarin opgesloten. Ik ben gelukkig, geëerd, en ik betwijfel

niet, eerwaardige heer, dat ik deze gelegenheid zal aangrijpen om mijn ijver voor de Koning te bewijzen, voor iemand die niet zal nalaten mijn nederige pogingen aan zijn koninklijke oren te rapporteren."

"Spreek vrijuit," onderbrak de vreemdeling in het groen met een toon van vorstelijke toegevendheid. Hoewel een minder eenvoudige man, en minder in beslag genomen door zijn eigen ontluikende eerbewijzen dan de kleermaker, gemakkelijk had kunnen merken dat hij begon te verzadigen van de uitgestrekte trouw van de ander: *"Spreek zonder voorbehoud, vriend. Dat doen wij altijd aan het hof."* Toen tikte hij met zijn zweep tegen zijn laars en mompelde voor zich uit. Ondertussen draaide hij zijn lichte gestalte op zijn hiel met een lome, onverschillige blik: *"Als die kerel dat slikt, is hij even dom als zijn eigen gans!"*

"Ik zal het doen, meneer, ik zal het doen. Het is een groot bewijs van goedheid in iemand als uw edele persoon te luisteren. Ziet u dat hoge schip daar, meneer, in de buitenhaven van deze trouwe zeehaven?"

"Ja; het schijnt het voorwerp van algemene aandacht te zijn onder de deugdzame onderdanen van de plaats."

"Daarin, meneer, meen ik dat u de scherpzinnigheid van mijn stadsgenoten hebt overschat. Zij ligt al vele dagen waar u haar nu ziet, en geen sterveling heeft een woord tegen haar karakter gefluisterd, behalve ikzelf."

"Inderdaad!" mompelde de vreemdeling, terwijl hij aan het handvat van zijn zweep knabbelde en zijn fonkelende ogen strak op de gelaatstreken van de goede man richtte, die letterlijk opzwellen van het belang van zijn ontdekking. *"en wat is de aard van uw vermoedens?"*

"Wel, meneer, ik kan het mis hebben. God vergeve mij als dat zo is. Maar dit is niets meer of minder dan wat in mijn geest is opgekomen over de zaak. Dat schip daar en haar bemanning genieten in Newport de reputatie onschuldige en

ongevaarlijke slavenvaarders te zijn. Als zodanig worden zij in de plaats ontvangen en verwelkomd. Het ene in een veilige en gemakkelijke ankerplaats, de anderen onder de herbergiers en winkelhouders. Ik zou niet willen dat u denkt dat er ooit een enkel kledingstuk van mijn handen is gegaan voor een van haar bemanning. Nee, laat het voor altijd herinnerd worden dat al hun zaken met de jonge koopman Tape zijn geweest. De man die klanten verleidt tot ruilhandel door het kwaadspreken en anderszijds bezoedelen van de eerlijke namen van zijn meerdere in de handel. Niet één kledingstuk is door mijn handen gemaakt, zelfs niet voor de kleinste knaap."

"U hebt geluk," antwoordde de vreemdeling in het groen, "dat u zo goed van die schurken af bent! En toch bent u vergeten de bijzondere misdaad te noemen waarvan ik hen voor het aangezicht van de Koning zal beschuldigen."

"Ik kom zo snel mogelijk tot de gewichtige zaak. Weet, waardig en prijzenswaardig heer, dat ik een man ben die veel heeft gezien en veel heeft geleden in de dienst van Zijne Majesteit. Vijf bloedige en wrede oorlogen heb ik doorstaan. Dit naast andere avonturen en ervaringen, zoals het een nederige onderdaan betaamt geduldig en zwijgend te dragen."

"Al dat zal rechtstreeks aan het koninklijk oor worden meegedeeld. En nu, waarde vriend, verlicht uw gemoed door een openhartige mededeling van uw vermoedens."

"Dank u, geëerde heer. Uw goedheid tegen mij zal niet worden vergeten. Hoewel niemand zal durven beweren dat enig ongeduld om de door u genoemde hulp te zoeken mij heeft verleid mijn hart op lichtvaardige of ongepaste wijze te ontlasten."

U moet weten, geëerde heer, dat ik gisteren, terwijl ik precies op dit uur alleen zat aan mijn werkbank, mij in gedachten verzonk. Dit om de eenvoudige reden dat mijn afgunstige buur al de pas aangekomen klanten naar zijn eigen winkel had gelokt. Welnu, heer, het hoofd is bezig wanneer de handen stilzitten. Daar zat ik

dus, zoals ik u kort heb gezegd. Mij in gedachten verdiepend, als ieder ander verantwoord wezen, over de ramspoed van het leven en over de grote ervaringen die ik in de oorlogen heb gehad. Want u moet weten, dappere heer, naast de aangelegenheid in het land der Meden en Perzen²⁰, en de Porteous□menigte²¹ in Edinbro', vijf wrede en bloedige..."

"Er zit iets in uw voorkomen dat voldoende de soldaat verraadt," onderbrak zijn gesprekspartner, die duidelijk worstelde om zijn oprijzende ongeduld te bedwingen; "maar aangezien mijn tijd zo kostbaar is, zou ik nu vooral willen horen wat u te zeggen hebt omtrent dat schip daar."

"Ja, heer, men krijgt een militair voorkomen na het zien van talloze oorlogen. Zo, gelukkig voor de behoefte van beiden, ben ik nu gekomen tot het deel van mijn geheim dat meer bijzonder het karakter van dat vaartuig raakt. Daar zat ik dus, nadenkend over de wijze waarop de vreemde zeelieden door mijn praatgrage buur waren misleid, want... Zoals u weten moet, heer, is Tape een wanhopige prater en een jongeling die hoogstens één oorlog heeft gezien. Daarom dacht ik aan de manier waarop hij mijn wettige klanten uit mijn winkel had gelokt. Toen, gelijk een gedachte de vader is van een andere, de volgende afsluitende redenering, zoals onze vrome predikant wekelijks in zijn opwekkende en indringende preken stelt, bovenaan in mijn geest kwam. Als deze zeelieden eerlijke en gewetensvolle slavenhandelaars waren, zouden zij dan een werkman met een groot gezin

²⁰ De uitdrukking "land der Meden en Perzen" verwijst naar de wetten van de Meden en Perzen in de Oudheid, die volgens Bijbelse en klassieke bronnen onveranderlijk waren. Eenmaal afgekondigd kon zelfs de koning ze niet herroepen. De zegswijze wordt gebruikt om aan te duiden dat een besluit absoluut bindend en onwrikbaar is.

²¹ Verwijzing naar de Porteous oproer van 1736 in Edinburgh. Tijdens deze oproer bestormde een woedende menigte de gevangenis, haalde kapitein John Porteous, commandant van de stadsgarde, uit zijn cel en lynchte hem. Porteous had eerder zijn mannen opdracht gegeven op burgers te schieten tijdens een executie en toen hij onverwacht gratie kreeg van de regering in Londen, leidde dat tot een uitbarsting van volkswoede. De term "Porteous□menigte" werd sindsdien gebruikt om een gewelddadige volksopstand aan te duiden.

voorbijzien om hun welverdiende goud in de schoot van een gewone babbelaar te storten? Ik riep het onmiddellijk tot mijzelf uit, heer, dat zij dat niet zouden doen. Ik waagde het hetzelfde in mijn eigen geest te zeggen. Daarop stelde ik openlijk de vraag aan allen die het hoorden. Als zij geen slavenhandelaars zijn, wat zijn zij dan? Een vraag die de Koning zelf, in zijn koninklijke wijsheid, zou toestaan een vraag te zijn die gemakkelijker gesteld dan beantwoord is. Waarop ik antwoordde: Als het vaartuig geen eerlijke handels- slavenvaarder is, noch een gewone kruiser van Zijne Majesteit, dan is het even tastbaar als de beste redenering van een man dat zij niet meer of minder kan zijn dan het schip van die schandelijke piraat de Red Rover."

"De Red Rover!" riep de vreemdeling in het groen, met een schrik die zo natuurlijk was dat zij aantoonde dat zijn afnemende belangstelling voor het verhaal van de kleermaker plotseling en krachtig was herleefd. "Dat zou inderdaad een geheim zijn om te bezitten! Maar waarom veronderstelt u dat?"

"Om verscheidene redenen, die ik nu in hun respectieve volgorde zal noemen. Ten eerste is zij een gewapend schip, heer. Ten tweede is zij geen wettige kruiser, anders zou dat openbaar bekend zijn en door niemand eerder dan door mijzelf, aangezien het zelden voorkomt dat ik geen stuiver van de schepen van de Koning tussen mijn vingers heb. Ten derde bewijzen het inbrekersachtige en gevoelloze gedrag van de weinige zeelieden die van boord zijn gegaan. En ten slotte, wat goed bewezen is, mag als wezenlijk vastgesteld worden beschouwd. Dit zijn, heer, wat ik de uitgangspunten van mijn gevolgtrekkingen zou noemen? Ik hoop dat u dit alles op passende wijze aan het koninklijk oor van Zijne Majesteit zult voorleggen."

De raadsman in het groen luisterde met grote aandacht naar de enigszins uitgerekte gevolgtrekkingen van Homespun, ondanks de verwarde en onduidelijke wijze waarop zij door de aspirant-koopman werden gebracht.

Zijn scherp oog rolde snel en vaak van het schip naar het gezicht van zijn gesprekspartner. Maar er verstreken enkele ogenblikken voordat hij het gepast vond een antwoord te geven. De roekeloze vrolijkheid waarmee hij zich had voorgesteld, en die hij tot dusver in het gesprek had volgehouden, maakte geheel plaats voor een mijmerende en afwezige houding. Die toonde voldoende aan dat hij, hoe lichtzinnig hij in het gewone leven ook mocht zijn, op zijn allerm minst vreemd stond tegenover diepe en alles in beslag nemende gedachten.

Plotseling wierp hij echter zijn ernstige gelaat af, nam een uitdrukking aan waarin ironie en oprechtheid merkwaardig waren vermengd. Hij legde de hand vriendschappelijk op de schouder van de verwachtingsvolle kleermaker, en zei het volgende:

"U hebt zaken meegedeeld die een trouw en loyaal dienaar van de Koning sieren. Het is algemeen bekend dat er een hoge prijs op het hoofd van de geringste volgeling van de Rover staat. Dat een rijke, ja, een schitterende beloning het lot zal zijn van hij die het instrument is om het hele stel schurken in de handen van de beul te leveren. Inderdaad, ik weet niet of een duidelijk teken van koninklijke gunst op zo'n dienst niet zou volgen. Er was Phipps, een man van nederige afkomst, die ridderorde ontving..."

"Ridderorde!" echode de kleermaker in ontzagwekkende bewondering.

"Ridderorde," herhaalde de vreemdeling koel. *"eerbiedwaardige en ridderlijke ridderorde. Welke naam hebt u bij uw doop van uw peetouders ontvangen?"*

"Mijn doopnaam, edele en dankbare heer, is Hector."

"En de familienaam zelf? De onderscheidende benaming van het geslacht?"

"Wij zijn altijd Homespun genoemd."

"Sir Hector Homespun zal even goed klinken als een andere naam! Maar om deze beloningen veilig te stellen, mijn vriend, is het noodzakelijk discreet te zijn. Ik

bewonder uw vindingrijkheid en ben bekeerd tot uw logica. U hebt de waarheid van uw vermoedens zo volkomen aangetoond, dat ik evenmin twijfel aan dat vaartuig de piraat te zijn als aan het feit dat u sporen draagt en Sir Hector genoemd wordt. De twee zaken zijn even vast in mijn geest, maar het is nodig dat wij in deze zaak met voorzichtigheid voortgaan. Ik versta u te zeggen dat niemand anders door uw geleerdheid in deze zaak is verlicht?"

"Geen ziel. Tape zelf is bereid te zweren dat de bemanning gewetensvolle slavenhandelaars zijn."

"Zo is het het beste. Eerst moeten wij de conclusies zeker maken, daarna onze beloning. Ontmoet mij om elf uur vanavond bij dat lage punt waar het land in de buitenhaven uitsteekt. Vandaar zullen wij onze waarnemingen doen. En... Nadat alle twijfel is weggenomen, laat de morgen een ontdekking voortbrengen die van de Kolonie aan de Baai tot de nederzettingen van Oglethorpe²² zal weerklinken. Tot dan scheiden wij, want het is niet wijs dat wij langer in conferentie worden gezien. Gedenk stilte, stiptheid en de gunst van de Koning. Dat zijn onze wachtwoorden."

"Adieu, geëerde heer," zei zijn metgezel, bijna tot de grond buigend, terwijl de ander hem licht met zijn hoed aansprak bij het passeren.

"Adieu, Sir Hector," antwoordde de vreemdeling in het groen met een minzame glimlach en een genadige handbeweging. Hij liep toen langzaam de kade op en verdween achter het huis van de Homespuns. Daar liet hij de stamvader van dat oude geslacht achter, zoals zovele vóór hem en zovele die nog zouden komen. Verzonken in de zelfgenoegzame bewondering van zijn eigen fortuin en zo verblind door zijn eigen dwaasheid, dat, hoewel zijn ogen rechts en links nog

²² James Oglethorpe (1696–1785) was de stichter van de Britse kolonie Georgia. Met “de nederzettingen van Oglethorpe” worden de vroege kolonies in dat gebied bedoeld, die in de 18de eeuw een belangrijk deel vormden van Brits-Amerika.

even scherp zagen als altijd, zijn innerlijke blik geheel verduisterd lag onder de wolken van ambitie.

Hoofdstuk III.

Alonzo. “Goed, bootsman, wees op uw hoede.”

De storm

Op het ogenblik dat de vreemdeling zich van de goedgelovige kleermaker had verwijderd, verloor hij zijn aangenomen houding en nam een veel natuurlijker en bedaarder voorkomen aan.

Toch schijnt het dat denken een ongewoon of onwelkom huisgezel in zijn geest was. Terwijl hij met zijn kleine rijzweepje tegen zijn laars tikte, betrad hij met een lichte tred en een zwervende blik de hoofdstraat van de plaats. Hoewel zijn blik onvast was, ontgingen weinigen van de personen die hij passeerde zijn snelle blikken. Het was duidelijk, uit de gejaagde wijze waarop hij begon de voorwerpen te beschouwen, dat zijn geest niet minder actief was dan zijn lichaam. Een vreemdeling zo gekleed, een die zoveel tekenen van recente kennis van de weg om zich droeg, faalde niet de aandacht te trekken van de voorzorgsvolle herbergiers die wij in ons openingshoofdstuk hebben genoemd. De beleefdheden van de meest bevoorrechte van de herbergiers afwijzend, liet hij zijn stappen, vreemd genoeg, stuiten bij degene wiens huis de gewone verblijfplaats was van het gespuis van de haven.

Bij het betreden van de tapkamer van deze herberg, zoals men haar noemde, maar die in het moederland waarschijnlijk niet meer dan een kroeg zou worden genoemd, vond hij het gastvrije vertrek vol met de gebruikelijke feestvierders.

Een lichte onderbreking werd veroorzaakt door het verschijnen van een gast die in voorkomen en kleding geheel boven de gewone klanten van het huis uitstak. Maar dat verdween op het ogenblik dat de vreemdeling zich op een bank liet vallen en de herbergier de aard van zijn behoeften aangaf. Terwijl laatstgenoemde het gevraagde glas schonk, maakte hij een soort

verontschuldiging, bedoeld voor de oren van al zijn nabije klanten. De vreemdeling bleef staan, getroffen door de wijze waarop een man aan het uiterste einde van de lange, smalle kamer niet alleen het woord volledig naar zich toetrok, maar er bovendien in slaagde de aandacht van iedereen binnen gehoorsafstand op te eisen. Hij vertelde een dreigend verhaal, en de hele ruimte scheen onder zijn stem te vallen.

"Het is de bootsman van de slavenvaarder in de buitenhaven, waarde heer," besloot de waardige een toegewijde volgeling van Bacchus."²³ Een man die vele dagen het water heeft gevolgd en genoeg verschijnselen en wonderen heeft gezien om een flink boek te vullen. Men noemt hem Oude Bor'us, hoewel zijn wettige naam Jack Nightingale is. Is de toddy²⁴ naar de smaak van de heer?"

De vreemdeling beaamde de vraag door met zijn lippen te smakken en te buigen terwijl hij het bijna onaangeroerde glas neerzette.

Hij wendde toen zijn hoofd om de persoon te onderzoeken die, naar zijn declameren te oordelen, in de taal van het land de tweede 'orator van de dag' genoemd had kunnen worden. Een gestalte die ver boven zes voet uitstak, enorme bakkebaarden die een deel van zijn grimmige gezicht geheel verborgen, een litteken, herinnering aan een slecht genezen wonde die dat deel ooit dreigde in stukken te scheuren, ledematen in verhouding. Het geheel opvallend gemaakt door de zeemansdracht. Een lange, dof geworden zilveren ketting en een klein fluitje van hetzelfde metaal. Dat alles maakte de betreffende persoon voldoende opmerkelijk. Zonder in de geringste mate bewust te lijken van de komst van iemand die zo ver boven de klasse van zijn gewone gehoor uitstak, vervolgde deze zoon van de Oceaan zijn verhaal in een stem die hem door de natuur leek gegeven. Bijna als een spot met zijn muzikale naam. Inderdaad

²³ Een toegewijde volgeling van Bacchus, de Romeinse god van wijn en dronkenschap, gebruikt als speelse benaming voor een liefhebber van overvloedige drank.

²⁴ Toddy: een warme of koude alcoholische drank, doorgaans gemaakt van sterke drank, water en suiker, soms met kruiden of citroen; populair in herbergen en havens in de 18de–19de eeuw.